

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 2.5.2017.
SWD(2017) 217 final

Paket mjera za područje sukladnosti

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE

SAŽETAK PROCJENE UČINKA

Priložen dokumentu

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o utvrđivanju uvjeta i postupaka prema kojima Komisija može od poduzeća i udruženja poduzeća zatražiti informacije u vezi s unutarnjim tržištem i povezanim područjima

{COM(2017) 257 final}
{SWD(2017) 215 final}
{SWD(2017) 216 final}

Sažetak
Procjena učinka prijedloga za uvođenje informacijskog instrumenta jedinstvenog tržišta
A. Potreba za djelovanjem
Zašto? Koji se problem rješava?
Građani i poduzeća u EU-u frustrirani su jer se prepreke unutarnjem tržištu ne otklanjaju dovoljno brzo. Kada upozore Komisiju ili države članice na problem na jedinstvenom tržištu, moraju pružiti dokaze da je problem uzrokovan povredom propisa EU-a. Te informacije može biti teško dobiti, posebno u prekograničnim predmetima. To je zato što je često riječ o informacijama: • koje su detaljne, osjetljive, na razini poduzeća i javno neobjavljene, nedostupne preko trećih strana koje pružaju podatke • koje su dostupne nacionalnim tijelima u tek nekoliko država članica • koje nisu usporedive u državama članicama. Tržišni sudionici koji imaju te povjerljive informacije trenutačno ih nemaju poticaja dijeliti te nema sustava kojim bi se osigurala točnost dijeljenih podataka. Trenutačno instrumenti EU-a i nacionalni instrumenti nisu dovoljni za dobivanje tih informacija od poduzeća, građana ili nacionalnih tijela.
Što se nastoji postići ovom inicijativom?
• Poboljšati funkcioniranje jedinstvenog tržišta djelotvornijom provedbom pravila. • Olakšati Komisiji i državama članicama pristup informacijama na razini poduzeća ako su te informacije potrebne za otkrivanje i ispravljanje pogrešne primjene prava EU-a ili neusklađenosti s pravilima o jedinstvenom tržištu. • Omogućiti državama članicama bolju provedbu pravila o jedinstvenom tržištu na nacionalnoj razini. • Ako država članica ne poštuje svoje obaveze na jedinstvenom tržištu, Komisija te informacije može upotrijebiti protiv nje kao potporu primjeni svoje politike protiv povreda.
Koja je dodana vrijednost djelovanja na razini EU-a?
Komisija je najbolja instanca za rješavanje pitanja prikupljanja i koordiniranja ciljanih informacija na razini poduzeća u području jedinstvenog tržišta s obzirom na prekogranični aspekt potrebnih podataka. Djelovanjem EU-a izbjegla bi se složena i dugotrajna koordinacija između država članica i Komisije, a posebno u slučajevima kada su potrebne informacije od tržišnih sudionika koji posluju u većem broju država članica. Djelovanjem EU-a i državama članicama i Komisiji omogućilo bi se da dobiju potrebne informacije te bi se smanjilo administrativno opterećenje za poduzeća i uključena javna tijela.
B. Rješenja
Koje su se zakonodavne i nezakonodavne opcije razmatrale? Postoji li najpoželjnija opcija? Zašto?
Nezakonodavna opcija mogla bi obuhvaćati razmjenu najboljih praksi između država članica i Komisije te razvoj smjernica za prikupljanje informacija na razini poduzeća. Razmatraju se i ove zakonodavne opcije: • U 2. opciji obuhvaćeno je ukidanje nacionalnih pravila kojima se nacionalnim tijelima onemogućuje razmjena informacija na razini poduzeća s Komisijom i drugim državama članicama koje one već posjeduju ili im mogu pristupiti prema postojećem pravu EU-a / nacionalnom pravu. • U 3. opciji uvode se istražne ovlasti s pomoću informacijskog instrumenta jedinstvenog tržišta. • U 4. opciji uvodi se informacijski instrument jedinstvenog tržišta na razini EU-a koji će se upotrebljavati ovisno o pojedinačnom slučaju. Uporaba bi se ograničila na slučajeve u kojima se sumnja da prepreke onemogućuju funkcioniranje jedinstvenog tržišta, a tražene su informacije potrebne za brzo i djelotvorno donošenje odluka te se ne mogu dovoljno brzo pribaviti na drugi način. Informacije bi se tražile samo od tržišnih sudionika koji ih mogu jednostavno osigurati. • U 5. opciji kombiniraju se 2 i 4. opcija. Među opcijama od kojih se odustalo su proširenje europskih statistika te uvođenje obveza redovitog izvješćivanja prema Računovodstvenoj direktivi. Preferira se četvrta opcija – informacijski alat jedinstvenog tržišta. To je najbolja opcija s obzirom na supsidijarnost i razmjernost te ujedno najdjelotvornija i najisplativija opcija. Njome će se pojedinačnim državama članicama olakšati rješavanje problema u koordinaciji i pravnoj nadležnosti u prekograničnim predmetima.
Tko podržava koju opciju?

Javno je savjetovanje pokazalo da većina poduzeća preferira dobrovoljno dijeljenje informacija, što znači nezakonodavnu opciju. Ona smatraju da bi se SMIT-om, ako se uvede, trebala štititi povjerljivost podataka te da bi se on trebao primjenjivati samo kao krajnja mjera. Trebalo bi tražiti samo lako dostupne informacije. Odgovorilo je deset država članica: četiri podržavaju SMIT, a dvije ne. Za nadležna tijela iz dviju država članica bilo bi poželjno da Komisija koordinira zahtjeve za informacije, dok bi za dva bilo poželjno da im se daju ovlasti da izravno, bez uplitanja Komisije, zatraže informacije od poduzeća iz bilo koje države članice. Sve organizacije potrošača podržavaju primjenu SMIT-a ako su informacije ključne za rješavanje problema kršenja prava potrošača ili poduzeća. Polovina organizacija potrošača podržava upotrebu SMIT-a za pripremu novih propisa EU-a.

C. Učinci najpoželjnije opcije

Koje su prednosti najpoželjnije opcije (ako postoji, inače prednosti glavnih opcija)?

Izračun troškova i koristi za SMIT (4. opcija) temelji se na pretpostavci da će se on upotrebljavati svake godine za četiri mala zahtjeva, svaki od kojih bi obuhvatio do pet poduzeća, i jedan veći zahtjev, koji bi obuhvatio do 50 poduzeća. Pouzdane informacije o nepravilnostima na jedinstvenom tržištu Komisiji i nacionalnim tijelima omogućile bi osiguravanje veće usklađenosti sa zakonom o jedinstvenom tržištu i bolje osmišljenih politika EU-a. Tako bi se ojačalo povjerenje potrošača u jedinstveno tržište te bi se pridonijelo ispunjavanju njegova potencijala. Bolji pristup informacijama trebao bi voditi prilagođenijoj provedbi jedinstvenog tržišta na nacionalnoj razini, čime bi se ograničio broj službenih postupaka protiv država članica zbog povrede prava. U dva nedavna slučaja naplaćeno je gotovo 50 milijuna EUR neplaćenog poreza kada su istražna tijela u području državne pomoći Komisiji omogućila pristup ključnim informacijama na razini poduzeća. U području jedinstvenog tržišta potencijalne uštede u pojedinačnom slučaju nabave infrastrukture premašuju 3 milijarde eura. Moguće su neizravne društvene koristi / koristi za okoliš ako će se SMIT koristiti za rješavanje nepravilnosti jedinstvenog tržišta u tim područjima.

Koji su troškovi najpoželjnije opcije (ako postoji, inače troškovi glavnih opcija)?

Poduzeća koja prime zahtjev na temelju SMIT-a snosila bi troškove odgovaranja. Troškovi za velika poduzeća iznosili bi od 1200 do 4400 EUR. Za mala i srednja poduzeća (MSP) iznosili bi od 300 do 1000 EUR. Ako poduzeća zatraže pravni savjet kako bi odgovorila na zahtjev za informacije, snosila bi dodatne troškove od 1000 do 4000 EUR. Ukupni godišnji trošak pripreme odgovora i pravnih savjeta za procijenjenih pet godišnjih zahtjeva iznosio bi od 370 000 do 610 000 EUR. Poduzeća bi mogla dostaviti i odgovor koji nije povjerljive naravi namijenjen državama članicama. To bi uz neznatan dodatni trošak moglo umanjiti zabrinutost u vezi s povjerljivošću. Konzervativna procjena ukupnog troška SMIT-a, uključujući trošak koji bi snosila Komisija, iznosi od 0,49 do 1,04 milijuna EUR. Nema izravnog socijalnog troška ili troška za okoliš.

Kako će to utjecati na poduzeća, MSP-ove i mikro poduzeća?

SMIT je prvenstveno namijenjen velikim poduzećima s velikim udjelom na tržištu te bi ona snosila glavno administrativno opterećenje. Mikro poduzeća će biti izuzeta. Od MSP-ova bi se ponekad moglo tražiti da sudjeluju. Procjenjuje se da trošak odgovaranja pojedinog MSP-a iznosi od 300 do 1000 EUR po zahtjevu, a dodatni troškovi potencijalnog pravnog savjeta procjenjuju se na 1000 EUR, što približno iznosi 25% procijenjenog troška odgovora za veliko poduzeće. Poduzeća svih veličina imat će koristi od boljeg funkcioniranja unutarnjeg tržišta zahvaljujući preciznijim aktivnostima provedbe u Komisiji i državama članicama. Poduzeća bi imala koristi i od bolje osmišljenih propisa EU-a i djelotvornijeg regulatornog okruženja. K tomu, bolji dokazi mogli bi spriječiti sastavljanje nepotrebnih propisa.

Hoće li to bitno utjecati na državne proračune i uprave?

Nacionalna tijela neće snositi trošak provedbe SMIT-a. Komisija bi snosila troškove prikupljanja podataka i analize u rasponu od 120 000 do 430 000 EUR za procijenjenih pet godišnjih zahtjeva. Troškovi Komisije neće zahtijevati preuzimanje novih proračunskih obveza, nego samo preraspodjelu postojećeg osoblja i infrastrukture. Komisija bi mogla uštedjeti od 0,7 do 1,6 milijuna EUR na vanjskim izvješćima. I nacionalna tijela mogla bi uštedjeti.

Hoće li biti drugih bitnih učinaka?

Poduzeća/potrošači mogli bi imati koristi od boljeg funkcioniranja unutarnjeg tržišta zbog manjih prepreka ulasku na tržište, veće konkurencije i konkurentnosti te jednostavnijeg/jeftinijeg širenja preko granice (a možda i na međunarodnoj razini). Ovom se inicijativom u potpunosti poštuje legitimni interes poduzeća da zaštite svoje poslovne tajne. Ona ne utječe na prava zaštite osobnih podataka. Njome se ujedno poštuje pravo na dobru upravu, pravo na obranu, načelo proporcionalnosti sankcija, pravo na djelotvorno rješenje i pravo na pošteno suđenje.

D. Daljnje mjere

Kad će se ta politika preispitati?

Politika će se preispitati pet godina nakon donošenja prijedloga.